

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.192/2021/7. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2021. június 2. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A felfegyverkezve elkövetett garázdaság büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszéken, helyesen 2020. november 19. és 2021. február 16. napján megtartott tárgyalás eredményeként meghozott és 2021. február 16. napján kihirdetett 6.B.275/2020/9. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék rendelkező részben írt ítéletével bűnösnek mondta ki Terhelt1 I. r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont], testi sértés büntetnének kísérletében (Btk. 164.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés). Ezért a bíróság Terhelt1 I. r. vádlottat halmazati büntetésül 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 1.000,- Ft-ban állapította meg. Az így kiszabott 300.000,- Ft pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett a vádlott részére akként, hogy egy havi részlet összege 15.000,- Ft. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére vonatkozó szankciókról akként, hogy a meg nem fizetett pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést úgy kell megállapítani, hogy egy napi tétel helyébe egy napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztés lép.

Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett garázdaság büntetében [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] és testi sértés büntetnének kísérletében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés]. Ezért a bíróság Terhelt2 II. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 3 hónap szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtön. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés 2/3 részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő nap. Az elsőfokú bíróság rendelkezett továbbá a nyomozás során lefoglalt Nyíregyházi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.I/65/2018. tételszám alatt bevételezett 1 db 40 cm-es fanyél elkobzásáról. Kötelezte Terhelt1 I. r. vádlottat, hogy külön fizessen meg 97.700,- Ft, míg Terhelt2 II. r. vádlottat 103.500., Ft büntügyi költséget, míg az I-II. r. vádlottak egyetemlegesen kötelesek 39.594,- Ft büntügyi költség megfizetésére.

[2] A fentiek szerint kihirdetett ítélettel szemben Terhelt2 II. r. vádlott meghatalmazott védője, védő ügyvéd a nyilatkozat megtételére fenntartott 3 munkanapon belül tényállás részben téves megállapítása, téves jogi következtetés, valamint az ítélet részbeni megalapozatlansága miatt elsősorban felmentés, bűncselekmény hiányában, illetőleg bizonyítottság hiányában, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. Terhelt2 II. r. vádlott a jogorvoslati nyilatkozatra fenntartott határidőn belül nem nyilatkozott. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség képviselője, valamint Terhelt1 I. r. vádlott és meghatalmazott védője az ítéletet tudomásul vette, így Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a törvényszék határozata elsőfokon a kihirdetés napján, azaz 2021. február 16. napján jogerőre emelkedett.

[3] Az ítéltábla a II. r. vádlott védője által bejelentett fellebbezést A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (2) bekezdése alapján tanácsülésen bírálta el, tekintettel arra, hogy az ítélet ellen a II. r. vádlott terhére nem került fellebbezés bejelentésre.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.98/2021/2. számú átiratában a védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak, kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, az általa megállapított tényállás teljes körben megalapozott, amely irányadó a másodfokú eljárás során is. Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat beszerezve, azokat logikusan értékelte és indokolási kötelezettségének is a szükséges körben eleget tett. Terhelt2 II. r. vádlott a bűnösségét tagadta, a kihallgatott tanúk, tanú3 és tanú4 vallomása, szakértői igazságügyi orvosszakértő véleménye, a szakértőnek a tárgyaláson tett személyes nyilatkozata, a helyszíni intézkedésről készült rendőri jelentés, valamint az eseményekről készült videófelvétel és az igazságügyi pszichológus-szakértői vélemény adatai, a tárgyalás anyagává tett egyéb okirati bizonyítékok kétség kívül terhelőek, a tényállás megalapozottságára tekintettel a felmentésre irányuló védelmi fellebbezés eredményre nem vezethet. A II. r. vádlott bűnösségére vont következtetés okszerű, a cselekmény minősítése az anyagi jogi szabályoknak megfelelő. A fellebbviteli főügyészség hivatkozott továbbá a 34/2007. számú BK vélemény iránymutatására, mely szerint bűnhalmazat létesül, ha az elkövető egy cselekménnyel a garázdaság, valamint a testi sértés vagy rongálás törvényi tényállását is megvalósítja, feltéve, hogy a testi sértés vagy rongálás törvényi büntetési tétele nem súlyosabb, mint a garázdaságé. A vélemény ezen megállapítása arra az esetre vonatkozik, mint jelen ügyben is, amikor a garázda magatartásnak 8 napon túl gyógyuló személyen kívül nincs más bántalmazást szenvedett tényleges sérültje, jelen esetben mindkét cselekmény büntetési tétele azonos. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság az alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket helyesen vette száma és súlyuknak megfelelően értékelte, a kiszabott büntetés neme és mértéke is megfelel a büntetéskiszabási elveknek, ugyanakkor törvényesen került sor a bizonyítási indítványok elutasítására is, a büntetés további enyhítésére a fellebbviteli főügyészség képviselője nem látott indokot. Hivatkozott továbbá a Btk. 2. §-ában rögzített időbeli hatályra, mely szerint megállapítható, hogy a II. r. vádlottal szemben az elkövetés idején hatályban volt büntető törvény alkalmazásának van helye. A fentebb kifejtett indokok alapján a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy az ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék 6.B.275/2020/9. számú ítéletét az indokolásnak a Btk. 2. §-ában írt

időbeli hatályára vonatkozó kiegészítéssel a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen a fellebbezéssel érintett Terhelt2 vádlott tekintetében a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[5] védő ügyvéd az ítéltáblán 2021. május 21. napján érkeztetett írásbeli indokolásában fenntartotta a korábban előterjesztett védelmi fellebbezést. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságban szenved, melynek kiküszöbölésére, illetve helyesbítésére tett indítványt, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, továbbá ténybeli következtetés alapján. Elsődlegesen indítványozta, hogy a II. r. vádlottat elsődlegesen bűncselekmény, illetőleg bizonyítottság hiányában az ítéltábla mentse fel. Amennyiben ezen indítványát az ítéltábla nem osztja, úgy kérte, hogy a vádlott büntetését lényegesen enyhítse. Kifejtette, hogy a részbeni megalapozatlanság jogkövetkezménye a II. r. vádlott vonatkozásában jelentős mértékű kihatással van az elsőfokú bíróság által elbírált cselekményre, az elsőfokú bíróság az ügy szempontjából releváns bizonyítékokat a lehetséges körben beszerezte, a bizonyítási eljárás során a bizonyítékokat megvizsgálta, azonban azokból téves következtetést levonva állapította meg a vádlott bűnösségét, részben a felvett bizonyítás anyagával ellentétesen, azokat egyoldalúan értékelte. Terhelt2 a nyomozás során tényfeltáró vallomásokot tett, előadása alapján ő elszenvedője volt az eseményeknek és nem pedig okozója, a rendkívül alapos nyomozati eljárás és azt követő bírósági tárgyalások során az eltérő álláspontok egyeztetésre kerültek, a tényállás felderítése megtörtént, a nyomozóhatóság a kamerafelvételeket beszerezte, azokat a jogosultak is megtekintették. A felvételek és rendelkezésre álló vallomások alapján a védelem álláspontja szerint védenca bűnössége nem állapítható meg, a felvett bizonyítási eljárás során az állapítható meg, hogy a II. r. vádlott dulakodás következtében földre került, Terhelt2 II. r. vádlottat több alkalommal is megütötte az I. r. vádlott, majd miután felállt egy fanyelű öntvénycsütőt hajított az I. r. vádlott a II. r. vádlott irányába, mely célt tévesztett és az ott parkoló Mercedes típusú személygépkocsit találta el. A védelem álláspontja szerint a garázdaság bűncselekményének megállapításához elkövetési oldaláról szükséges feltételek hiányoznak, melyeknek együttesen kellene érvényesülniük, a szakirodalom alapján ugyanis a garázdaságnak kihívóan közösségellenesnek kell lennie, továbbá erőszakosnak, valamint alkalmasnak kell lennie arra, hogy az másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. Jelen ügyben a védelem szerint nem beszélhetünk kihívóan közösségellenes magatartásról, tekintettel arra, hogy a védenca az őt ért fizikai sérelem miatt volt kénytelen arra, hogy magát megvédje és jogos védelmi helyzetből kifolyólag testi kényszert is alkalmazott a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján. Nem túl sikeresen védte meg magát, hiszen számos sérülést szerzett, melyek nyomait még ma is hordozza. A garázdasághoz megkívánt kihívóan közösségellenesség akkor állapítható meg, ha azt fejezi ki, hogy a tettes társadalmi együttélés szabályaival leplezetlenül, nyíltan, gátlástalanul szembe helyezkedik, a közösségi együttélés szabályait semmibe veszi, jelen helyzetben azonban ez a II. r. vádlott terhére nem állapítható meg, hiszen ő volt az elszenvedője az I. r. vádlott magatartásának. A bűncselekmény kizárólag szándékosan valósítható meg, az elkövetőnek tisztában kell lennie azzal, hogy a bűncselekménye kihívóan közösségellenes és ezért alkalmas arra, hogy az másokban megbotránkozást keltsen, vagy arra, hogy riadalmat váltson ki. A II. r. vádlott szándéka – álláspontja szerint – még eshetőleges formában sem terjed ki arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, hiszen ahogy azt ő is többször előadta, már a nézeteltérés elején próbálta a vásárlótérben, az üzlet előtti asztalig elkísérni a nála panaszkodó vásárlót pont azért, hogy másokban nemtetszést, rosszallást ne váltson ki és ezért is akarta a vitás helyzetet mihamarabb, mindenki számára kedvezően, békésen rendezni, azonban ez az I. r. vádlott által kifejtett cselekmények folytán megghiúsult. A testi sértés vonatkozásában a

védelem arra hivatkozott, hogy a II. r. vádlott, valamint tanú2 tanú vallomásai, a kamerafelvételek és további rendelkezésre álló bizonyítékok közül nem lehet ítéleti bizonyossággal megállapítani azt, hogy a II. r. vádlott testi sértés bűntettének kísérletét megvalósította volna, ugyanis a felvett bizonyítás alapján nem merült fel kétséget kizáróan megalapozó bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a II. r. vádlott bármilyen eszközt használt volna és azzal testi sérülést okozott volna. Nem került feltalálásra egyetlenegy kés sem, csak és kizárólag egy gyermekolló, az is mindvégig a pavilonban maradt, így lehetősége sem volt a II. r. vádlottnak, hogy azzal védekezzen. Ugyanakkor az elsőfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a késhasználót, az I. r. vádlott által előadottakat megalapozottnak találta, így az ítéletet is csak és kizárólag az I. r. vádlott vallomása alapján erre alapozta. Előadta a védelem továbbá, hogy csak és kizárólag a mérőrúd okozta sérülésekre tudott a tárgyaláson meghallgatott szakértő kellő bizonyossággal állást foglalni, azonban ezen mérőrúd nemcsak a II. r. vádlott kezében volt, hanem a rendkívül felfokozott állapotban lévő I. r. vádlott feleségének a kezében is, így az sem bizonyos, hogy az I. r. vádlott által elszenvedett sérülést ki okozta. Hivatkozott továbbá a védelem tanú2 tanúvallomására, akinek a szavahihetőségéhez kétség nem fér. Előadta a tanú, hogy hangzavarra lett figyelmes az I. r. vádlottal lévő hölgy trágár szavakat használt, illetőleg hangoskodott, a II. r. vádlott segélykiáltására figyelt fel, amikor is kiért a pavilonból azzal szembesült, hogy az I. r. vádlott ütlegette a földön lévő II. r. vádlottat. Ez után megpróbálta szétválasztani őket, majd bevitte a II. r. vádlottat a pavilonba, ahol leültette és értesítette a rendőrséget. Az I. r. vádlott sérüléseivel kapcsolatosan szakértől igazságügyi orvosszakértőnek a tárgyaláson tett nyilatkozatára hivatkozott akkor, amikor az I. r. vádlott fejtetői sérülés bekövetkezése után azonnal látható nyom, azaz vérzés keletkezett, azonban a kamerafelvételek alapján nem látható ilyen sérülés az I. r. vádlott fején. Ezen fejsérülést okozhatta a tényállás helyszínénél szolgáló piacon jelentős számban fellelhető állványos vasszerkezetek egyike is. Az orvosszakértő álláspontja szerint az I. r. vádlott által használt eszköz alkalmas volt arra, hogy azzal életveszélyes sérülés, akár benyomatos koponyasérülést okozzon vele. Hivatkozott továbbá jogos védelmi helyzetre, mikor a II. r. vádlott az őt ért támadást elhárította, a felvett bizonyítás és a kamerafelvételek sem zárják ki ennek a lehetőségét, az I. r. vádlott teljesen eltérő nyomozati és bírósági vallomást tett a büntetőeljárás alatt, azt folyamatosan változtatta, azonban mégis az elsőfokú bíróság az általa előadottakat fogadta el. Az I. r. vádlott csak és kizárólag akkor ismerte be a cselekmény elkövetését, amikor is a történetekről készült kamerafelvételeket megtekintette, az előtt tagadásban volt. Az I. r. vádlott a tárgyaláson tett nyilatkozatai során is ellentmondásokba keveredett, így a szavahihetősége ennek következtében erősen meggyengült, azonban ennek ellenére a Nyíregyházi Törvényszék az I. r. vádlott vallomása alapján állapította meg a tényállást. A védelem a másodlagos indítványa tekintetében kifejtette, hogy az ítélet belső arányosság elvét is sérti, tekintettel arra, hogy nagy a büntetési különbség az I. és II. r. vádlott között, holott a történetek kezdeményezője az I. r. vádlott volt. Tényként rögzíthető ugyanakkor, hogy az események során mindkét fél egy rendkívül felfokozott, zaklatott állapotba került, melynek következtében történhettek meg az események, ez valóban nem segíthetett az ésszerű és békés vitarendezésben, így a védelem álláspontja szerint az eltérő előadások miatt is nehéz helyzetbe került a Nyíregyházi Törvényszék, azonban az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.

[6] Az elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre irányuló védelmi fellebbezés nem alapos.

[7] A bejelentett védelmi perorvoslat folytán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján – eltérő törvényi rendelkezés hiányában - az ítélet megalapozottságát, illetve az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását a fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki és milyen okból fellebbezett (teljes revízió).

[8] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le, nem vétett sem abszolút eljárási szabálysértést [Be. 608. § (1) bekezdés a), f) pont], sem olyan relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés], mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

[9] A Nyíregyházi Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdésében írt tényálláshoz kötöttség elvéből eredően a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[10] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes megítélése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika törvényei szerint kifogástalanul értékelte, következtetései perrendszerűek és hibátlanul értékelt bizonyítás anyagán nyugszanak.

[11] Kielégítő indokát adta annak, hogy a II. r. vádlott tagadó vallomásával szemben miért az I. r. vádlottnak az eljárás során tett első vallomását és azt alátámasztó objektív bizonyítékok, így rendőri jelentés, tanú3 és tanú4 BM dolgozó tanúk vallomásai, kamerafelvétel és szakértől igazságügyi orvosszakértő véleménye és a tárgyaláson tett személyes nyilatkozatait fogadta el és vette a tényállás alapjául. Számot adott arról, hogy melyek azok a bizonyítékok, melyek a II. r. vádlott védekezésének elvetését indokolta. szakértől igazságügyi orvosszakértőnek ellentmondásoktól mentes szakértői véleménye, illetőleg személyes nyilatkozatai cáfolták a II. r. vádlott vallomását abban a tekintetben is, hogy az I. r. vádlott fejtetőn lévő repesztett sérülései milyen módon keletkezhettek, amit a bírósági tárgyaláson megtekintett kamerafelvételek is igazoltak. Többek között a kamerafelvételek alapján a cselekménysort az elsőfokú bíróság teljes egészében rekonstruálhatta, melynek eredményeként kizárható volt az is, hogy a II. r. vádlott sérüléseit üldözés közben, majd a földön fekve szenvedte el, melynek során az I. r. vádlott több tárgyat is „eltört a fején”, melyet tanú1 adott az I. r. vádlott kezébe. A II. r. vádlottnak azon védekezése is cáfolatot nyert az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége során, hogy az I. r. vádlott által kifejtett erőbehatások során ájult, magatehetetlen állapotba került, így az I. r. vádlott szúrt sérülése önkezü sérülésnek, illetőleg házasátarsa tevékenységének tudható be. Egyértelműen megállapítást nyert az elsőfokú bíróság által a bevezetett szakértői bizonyításra is tekintettel, hogy Terhelt1 I. r. vádlott szúrt sérülése idegenkezü sérülésnek felel meg, az elszenvedett keletkezési mechanizmusa megegyezik az általa előadottakkal, nevezetesen, fejének hátsó részét, tarkójának jobb oldalát késsel egy felülről lefelé irányuló mozdulattal szúrták meg és a

tovább mozduló kés hegye a mellkasa elé csapódó bal kezét is sértette. Helyesen utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy ezen sérülést szemből nem lehet elszenvedni, azaz azt nem okozhatta az I. r. vádlott és a vele szemben álló felesége sem, másrészt nem is merült fel adat arra vonatkozóan, hogy tanúnak bármiféle indítéka lett volna arra, hogy házastársának, az I. r. vádlottnak sérülést okozzon. Az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság – megalapozatlansági hibát nem észlelve a védői érveléssel szemben – megalapozottnak tartotta, melyre érdemi döntés volt alapítható. A másodfokú eljárásban főszabályként a tényálláshoz kötöttség elve alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás az irányadó, melynek elvi alapja, hogy a bizonyítékokat közvetlenül megvizsgáló és széles körűen értékelő első bírósági fórum minősül ténybírósnak. A tényálláshoz kötöttség elve alól kivétel, ha a tényállás megalapozatlan. A megalapozatlanságnak a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt okai azonban nem voltak megállapíthatóak, sem felderítetlenség, sem érdemi hiányosság nem volt tetten érhető, mint ahogy az iratellenesség és helytelen ténybeli következtetések sem. Az elsőfokú bíróság okszerű bizonyítékértékelő tevékenysége a másodfokú eljárásban nem mérlegelhető felül.

[12] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a II. r. vádlott bűnösségére és a bűncselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak.

Ugyanakkor osztotta az ítéltábla a Debreceni Fellebbviteli Főügyészségnek az átiratában szereplő bűnhalmazat létesülésével kapcsolatosan elfoglalt álláspontot is, mint ahogy a Btk. 2. §-ában meghatározott időbeli hatály vizsgálatával kapcsolatosan előadottakat is. A Btk-nak a 2020. évi CVIII. törvény 2020. november 5. napjától hatályosuló módosítására, valamint a feltételes szabadságra bocsátásnak, illetőleg a pártfogó felügyelet alkalmazására vonatkozó szigorúbb szabályaira is figyelemmel az elkövetés idején hatályban lévő büntető törvény alkalmazásának van helye jelen ügyben a II. r. vádlott vonatkozásában.

[13] Az ítéltábla a védelemnek a jogos védelemre történő hivatkozását nem osztotta, a cselekménysor összefüggő vizsgálatának függvényében. Az elsőfokú bíróság által megállapított és az ítéltábla által is elfogadott tényállás alapján az I. r. vádlottnak az ítélet 5. oldalának első bekezdésében szereplő cselekményének a II. r. vádlott gyermeke, tanú2 vetett végett oly módon, hogy az I. és II. r. vádlottak közé állt. Ezt követően Terhelt2 II. r. vádlott visszasétált a függönystandjához, majd ismételten odament Terhelt1 I. r. vádlotthoz és a kezében lévő ismeretlen pengehosszúságú késsel az I. r. Terhelt1 vádlott feje irányába szúrt, amely elől az I. r. vádlott megkísérelt elhajolni, azonban a szúrás a nyakának tarkó részét elérte, illetőleg a védekezésképpen felemelt bal kézfejét. A Btk. 22. § (1) bekezdése szerint nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más, vagy mások személye, javai, vagy közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges. A jogos védelem klasszikus fogalma azonos a korábbi Btk. szabályozással, ezen bekezdés kizárja a jogos védelemben végrehajtott cselekmény büntethetőségét. A jogos védelmi helyzetet megalapozhatja a jogtalan támadás és annak közvetlen fenyegetése, támadás, élőlény általi más ellen irányuló ártó vagy veszélyeztető erő kifejtés, amellyel szemben helye van védekezésnek.

[14] A Kúria 4/2013. BJE határozatának 1. pontja szerint a védekezést támadás előzi meg, az elhárítás válasz a támadásra. A védekezés azért jogos, mert a támadás jogtalan. A jogosan

védekező a jogot védi a jogtalansággal szemben. A jogtalanul megtámadott erőt alkalmaz az erőszak ellen. A támadás olyan aktív tevékenység, amely megvalósítja valamely bűncselekmény (szabálysértés) törvényi tényállásának ismérveit. A támadás objektív ismérve annak jogtalansága. A jogtalan támadás elhárításának kockázatát, következményeit a támadónak kell viselnie.

[15] Az irányadónak tekintett bírói gyakorlat szerint a jogos védelmi helyzet addig tart, ameddig a támadás, illetve annak közvetlen veszélye megszűnik, ha további támadás közvetlenül már nem fenyeget. Mindaddig fennáll a jogos védelmi helyzet, amíg a megtámadott reálisan tarthat attól, hogy a támadás folytatódik. A fentebb hivatkozottak szerint az I. és II. r. vádlott közötti cselekménynek tanú², a II. r. vádlott fia vetett végett, melynek eredményeként Terhelt² II. r. vádlott visszasétált a függönystandjához, az, hogy az I. r. vádlott továbbra is támadó magatartást tanúsított volna, nem volt megállapítható, így a II. r. vádlottnak nem kellett reálisan tartani attól, hogy esetleges támadás tovább folytatódik, illetőleg támadás az I. r. vádlott irányából fenyegetné, így az ítéltábla megítélése szerint Terhelt² II. r. vádlott jogos védelmi helyzetre alappal nem hivatkozhat.

[16] A II. r. vádlott által kifejtett elkövetési magatartás a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének kísérletét valósította meg, a vádlott elkövetéskori aktuális tudattartamára, ezáltal szándékára már a Kúriának a 3/2013. BJE határozat iránymutatása szerint is a feltárt alanyi és tárgyi tényezők alapján lehet következtetést vonni. Ugyan az elsőfokú bíróság ezen összevetési kötelezettségét a tényállási részben rögzítette, azonban megállapítható a jogi indokolás körében is, hogy figyelemmel az elkövetés módjára, az elkövetés eszközeire, illetőleg a sérült és bántalmazott testtájékra, a II. r. vádlott szándéka súlyosabb, 8 napon túl gyógyuló sérülés előidézésére irányult, azonban az ilyen tartamú sérülés részben a véletlen, illetőleg tanú² közbeavatkozása miatt maradt el, így a II. r. vádlott esetében is 8 napon túl gyógyuló sérülés előidézésére eshetőleges szándéka fennállott. Helytállóan következtetett az elsőfokú bíróság továbbá arra is, hogy a II. r. vádlott magatartása alkalmas volt arra, hogy másokban megaláztatást, riadalmat keltsen, figyelemmel az elkövetés helyszínére is.

[17] Helytálló érvekkel utasította el az elsőfokú bíróság a II. r. vádlott által előterjesztett bizonyítási indítványt is.

[18] A Btk. 79. §-a szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el (egyéni és általános megelőzés). A Btk. 80. § (1) bekezdése szerint a büntetést e törvényben meghatározott keretek között a céljainak szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. A büntetés kiszabása során igen hangsúlyos az egyéniesítés, valamint a szankciónak a tett arányához igazodása. A büntetékiszabás során a büntetőjog általános elveire és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni. A büntetéssel történő

jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak és a szükségességnek és az ultima ratio elveinek (1214/B/1990. AB határozat).

[19] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen feltárta, további súlyosító körülményként értékelhető az, hogy a II. r. vádlott a garázdaság bűncselekményét társtettesként követte el, ugyanakkor emellett is a II. r. vádlottal szemben a büntetési céloknak megfelelő, a büntetéskiszabási elvekkel összhangban álló tetтарыыos büntetést szabott ki, mely szükséges, egyben elégséges és megfelel az egyéniesítés elveinek is. A büntetés nem túl szigorú, lényeges enyhítésére az ítéltábla nem látott alapot, ezért a védelmi fellebbezés az enyhítésre irányulóan sem volt alapos.

[20] Az ítélet egyéb járulékos kérdésben meghozott rendelkezései is a törvénynek megfelelőek.

[21] A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja és 605. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[22] Szükségessé vált azonban a határozat bevezető részének a kijavítása, hiszen a megismételt tárgyalásra 2020. november 19-én, illetőleg 2021. február 16. napján került sor, a határozat kihirdetése is 2021. február 16. napján történt, így a bevezető részben ez feltehetően elírási hiba folytán helytelenül került rögzítésre, azonban ezen javítás a tárgyalási jegyzőkönyvek alapján elvégezhető volt.

Debrecen, 2021. június 2.

Dr. Balla Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Lányi Csaba s.k. előadó bíró, Dr. Nagy Éva s.k. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 6.B.275/2020/9. számú ítélete az ítéltábla jelen határozatával a fellebbezéssel érintett Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a mai napon jogerős.

Debrecen, 2021. június 2.

Dr. Balla Lajos s.k.
a tanács elnöke